Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (prvo vijeće)

18. listopada 2016.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Irana s ciljem sprečavanja širenja nuklearnog oružja – Zamrzavanje financijskih sredstava – Tužba za poništenje – Rok za tužbu – Preinaka tužbenog zahtjeva – Dopuštenost – Obveza obrazlaganja – Prava obrane – Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu – Očita pogreška u ocjeni – Prilagodba vremenskih učinaka poništenja“

U predmetu T-418/14,

Sina Bank, sa sjedištem u Teheranu (Iran), koji zastupaju B. Mettetal i C. Wucher-North, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Vijeće Europske unije, koje zastupaju B. Driessen i D. Gicheva, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva koji se temelji na članku 263. UFEU-a, a kojim se traži poništenje, s jedne strane, Odluke Vijeća, kako proizlazi iz Obavijesti od 15. ožujka 2014. namijenjene osobama i subjektima na koje se primjenjuju mjere ograničavanja predviđene Odlukom Vijeća 2010/413/ZVSP i Uredbom Vijeća (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2014., C 77, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 4., str. 194.), o zadržavanju tužiteljeva imena na popisu iz Priloga II. Odluci Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL 2010., L 195, str. 39.), kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2010/644/ZVSP od 25. listopada 2010. (SL 2010., L 281, str. 81.), i iz Priloga IX. Uredbi Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010 (SL 2012., L 88, str. 1.) te, s druge strane, Odluke Vijeća 2014/776/ZVSP od 7. studenoga 2014. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2014., L 325, str. 19.), Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1202/2014 od 7. studenoga 2014. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 (SL 2014., L 325, str. 3.), Odluke Vijeća (ZVSP) 2015/1008 od 25. lipnja 2015. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2015., L 161, str. 19.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2015/1001 od 25. lipnja 2015., o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL 2015., L 161, str. 1.) u dijelu u kojem su ti akti zadržali tužiteljevo ime na popisu iz Priloga II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i iz Priloga IX. Uredbi br. 267/2012,

OPĆI SUD (prvo vijeće),

u sastavu: H. Kanninen, predsjednik, I. Pelikánová (izvjestiteljica) i E. Buttigieg, suci,

tajnik: M. Junius, administratorica,

* Jezik postupka: engleski

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 8. travnja 2016.,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

1. *Mjere ograničavanja donesene protiv Islamske Republike Irana*

1 Ovaj predmet spada u okvir mjera ograničavanja uvedenih radi stvaranja pritiska na Islamsku Republiku Iran kako bi prestala s nuklearnim aktivnostima koje predstavljaju rizik od širenja nuklearnog oružja i s razvojem sustava za ispaljivanje nuklearnog oružja (u daljnjem tekstu: širenje nuklearnog oružja).

2. *Mjere ograničavanja koje se odnose na tužitelja*

2 Tužitelj Sina Bank iranska je banka registrirana kao javno dioničko društvo.

3 Tužiteljevo ime 26. srpnja 2010. uvršteno je na popis iz Priloga II. Odluci Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL 2010., L 195, str. 39.).

4 Posljedično, tužiteljevo ime također je uvršteno na popis iz Priloga V. Uredbi Vijeća (EZ) br. 423/2007 od 19. travnja 2007. o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2007., L 103, str. 1.). Posljednje uvrštenje stupilo je na snagu na datum objave Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 668/2010 od 26. srpnja 2010. o provedbi članka 7. stavka 2. Uredbe br. 423/2007 (SL 2010., L 195, str. 25.) u *Službenom listu Europske unije*, odnosno 27. srpnja 2010. Za posljedicu je imalo zamrzavanje tužiteljevih financijskih sredstava i gospodarskih izvora (u daljnjem tekstu: zamrzavanje sredstava).

5 Uvrštenje tužiteljeva imena na popis iz Priloga II. Odluci 2010/413 i Priloga V. Uredbi br. 423/2007 bilo je utemeljeno na sljedećim razlozima:

„Interesi banke tijesno su povezani s interesima ‚Daftara' (uredom vrhovnog vođe [Islamske revolucije], s upravom od približno 500 suradnika). Na taj način pridonosi financiranju strateških interesa režima."

6 Dopisom od 27. srpnja 2010. Vijeće Europske unije obavijestilo je tužitelja o uvrštavanju njegova imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413 i na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 423/2007. Preslika potonjih akata dodana je u prilog tom dopisu.

7 Dopisom od 8. rujna 2010. tužitelj je iznio svoja očitovanja o predmetnom uvrštenju te pozvao Vijeće da ga preispita.

8 Nakon ponovnog ispitivanja tužiteljeva položaja, Vijeće je zadržalo uvrštenje njegova imena na popisu koji se nalazi u Prilogu II. Odluci Vijeća 2010/644/ZVSP od 25. listopada 2010. (SL 2010., L 281, str. 81.) s učinkom od tog istog dana.

9 Prilikom donošenja Uredbe Vijeća (EU) br. 961/2010 od 25. listopada 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe br. 423/2007 (SL 2010., L 281, str. 1.) tužiteljevo ime bilo je uvršteno, iz istih razloga koji su već navedeni u točki 5. *supra*, na popis koji se nalazi u Prilogu VIII. navedenoj uredbi, stupajući na snagu 27. listopada 2010.

10 Dopisom od 28. listopada 2010., dostavljenim tužitelju 5. prosinca 2010., Vijeće ga je obavijestilo da, nakon ponovnog ispitivanja njegova položaja u svjetlu očitovanja iz njegova dopisa od 8. rujna 2010., mora ostati podvrgnut mjerama ograničavanja.

11 Dopisima od 6. i 20. prosinca 2010. tužitelj je putem svojih odvjetnika osporio zadržavanje mjere zamrzavanja financijskih sredstava koja je donesena protiv njega. U svrhu ostvarenja tužiteljevih prava obrane, odvjetnici su od Vijeća zatražili da im omogući pristup spisu i da im priopći dokaze koji opravdavaju zadržavanje poduzete mjere.

12 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 6. siječnja 2011. tužitelj je pokrenuo postupak radi, u bitnome, poništenja Priloga II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i Priloga VIII. Uredbi br. 961/2010, u dijelu u kojem se oni odnose na njega. Taj je predmet u tajništvu Općeg suda upisan pod brojem T-15/11.

13 Dopisom od 22. veljače 2011. Vijeće je tužiteljevim odvjetnicima dostavilo dokument pod brojem 6724/11 koji sadržava elemente spisa koji podupiru razloge navedene u točki 5. *supra*.

14 Dopisom od 18. srpnja 2011. tužitelj je ponovno osporio zadržavanje mjere zamrzavanja sredstava koja je poduzeta protiv njega.

15 Nakon preispitivanja tužiteljeva položaja, Vijeće je zadržalo uvrštenje njegova imena na popisu koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i u Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010, s učinkom od 1. prosinca 2011., dana donošenja Odluke 2011/783/ZVSP Vijeća od 1. prosinca 2011. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2011., L 319, str. 71.), odnosno od 2. prosinca 2011., dana objave u Službenom listu Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1245/2011 od 1. prosinca 2011. o provedbi Uredbe br. 961/2010 (SL 2011., L 319, str. 11.).

16 Dopisom od 5. prosinca 2011., koji je tužitelju dostavljen isti dan, Vijeće ga je obavijestilo da mora ostati podvrgnut mjerama ograničavanja. U tom dopisu Vijeće je istaknulo da, „iako je nekih 36 % poslovnih udjela [tužitelja] [bilo] prodano u okviru javne ponude, glavni dioničar ostala je zaklada [Mostazafan] koja je [bila] javno tijelo koje odgovara vrhovnom vođi” i da „[ono] ostaje stoga pri mišljenju da [je tužitelj bio] usko vezan za interese ‚Daftara’ (ured vrhovnog vođe) i na taj način doprinosi[o] financiranju strateških interesa režima”.

17 Dopisom od 23. siječnja 2012. tužitelj je ponovno putem svojih odvjetnika osporio zadržavanje mjere zamrzavanja financijskih sredstava koja je protiv njega donesena. U svrhu ostvarenja tužiteljevih prava obrane, odvjetnici su od Vijeća zatražili da im omogući pristup spisu i da im priopći dokaze koji opravdavaju zadržavanje poduzete mjere.

18 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 10. veljače 2012. tužitelj je pokrenuo postupak kojim u biti želi postići poništenje, prvo, Odluke 2011/783 i Provedbene uredbe br. 1245/2011, u dijelu u kojem je njima nakon preispitivanja zadržano njegovo ime na popisu koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i u Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010, i, drugo, članka 16. stavka 2. Uredbe br. 961/2010, članka 19. stavka 1. točke (b) te članka 19. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413, u dijelu u kojem se odnose na njega. Taj je predmet u tajništvu Općeg suda upisan pod brojem T-67/12.

19 Prilikom donošenja Uredbe Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe br. 961/2010 (SL 2012., L 88, str. 1.) tužiteljevo ime bilo je uvršteno, iz istih razloga koji su već navedeni u točki 5. *supra*, na popis koji se nalazi u Prilogu IX. navedenoj uredbi, stupajući na snagu 24. ožujka 2012.

20 Presudom od 11. prosinca 2012. Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661) Opći sud poništio je Prilog II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i Prilog VIII. Uredbi br. 961/2010, u dijelu u kojem se odnose na tužitelja. Međutim, zadržao je na snazi učinke Priloga II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena i dopunjena Odlukom 2010/644, u odnosu na tužitelja sve do nastupanja učinaka poništenja Priloga VIII. Uredbi br. 961/2010 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja. S obzirom na to da protiv presude od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661) nije podnesena nikakva žalba, ona je postala konačna i pravomoćna.

21 Vijeće je 15. ožujka 2014. objavilo Obavijest namijenjenu osobama i subjektima na koje se primjenjuju mjere ograničavanja predviđene Odlukom 2010/413 i Uredbom br. 267/2012 (SL 2014., C 77, str. 1.), pozivajući se na svoju odluku, donesenu nakon preispitivanja, da nastavi primjenjivati mjere ograničavanja predviđene Odlukom 2010/413 i Uredbom br. 267/2012 na osobe i subjekte čija su imena bila uvrštena na popis koji se nalazi u Prilogu II. potonjoj odluci i Prilogu IX. potonjoj uredbi.

22 Dopisom od 14. travnja 2014. tužitelj je ponovno osporio pred Vijećem zadržavanje mjere zamrzavanja financijskih sredstava poduzete u odnosu na njega.

Činjenice iz razdoblja nakon podnošenja ove tužbe

23 Presudom od 4. lipnja 2014. Sina Bank/Vijeće (T-67/12, neobjavljena, EU:T:2014:348) Opći sud je, s jedne strane, odbio tužbu koja je pred njim podnesena jer je podnesena pred sudom koji za nju nije nadležan u dijelu u kojem se njome zahtijeva poništenje članka 19. stavka 1. točke (b) i članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i odbacio kao nedopuštenu u dijelu u kojem se njome zahtijeva poništenje članka 16. stavka 2. Uredbe br. 961/2010 te, s druge strane, poništio Odluku 2011/783 i Provedbenu uredbu br. 1245/2011 u dijelu u kojem je tim aktima nakon preispitivanja zadržano uvrštenje tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i u Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010. S obzirom na to da protiv presude od 4. lipnja 2014., Sina Bank/Vijeće (T-67/12, neobjavljena, EU:T:2014:348) nije podnesena nikakva žalba, ona je postala konačna i pravomoćna.

24 Elektroničkom porukom od 1. rujna 2014. Vijeće je tužiteljevim odvjetnicima naznačilo da je nakon preispitivanja njegova položaja odlučilo zadržati uvrštenje njegova imena na popisu koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, i u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2010 (u daljnjem tekstu: sporni popis) iz sljedećih razloga:

„Banku Sina Bank kontrolira zaklada Mostazafan, značajni iranski paradržavni subjekt koji izravno kontrolira vrhovni vođa […] i koji drži udio od 84 % u banci Sina Bank. Sina Bank pruža financijske usluge zakladi Mostazafan i skupini jedinica koje su ovisne o njoj te njezinim društvima kćerima. Prema tome, Sina Bank putem zaklade Mostazafan pruža financijsku potporu vladi Irana.”

25 U prilogu toj poruci Vijeće je dostavilo dokumente pod referentnim brojevima MD RELEX 169 do 174/14, koji sadržavaju elemente spisa koji podupiru razloge navedene u točki 24. *supra*.

26 Dopisom od 17. rujna 2014. tužitelj je osporio zadržavanje mjere zamrzavanja sredstava koja je poduzeta protiv njega. Osobito je osporio postotak sudjelovanja u njegovu kapitalu koji drži zaklada Mostazafan Islamske Republike Irana (u daljnjem tekstu: zaklada).

27 Odlukom Vijeća 2014/776/ZVSP od 7. studenoga 2014., kojom se izmjenjuje Odluka 2010/413 (SL 2014., L 325, str. 19.), razlozi uvrštenja tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, bili su izmijenjeni na način naveden u točki 24. *supra*, s učinkom od 8. studenoga 2014.

28 Posljedično, Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1202/2014 od 7. studenoga 2014. o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL L 325, str. 3.) razlozi za uvrštenje tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 također su izmijenjeni na način naveden u gornjoj točki 24., s učinkom od 8. studenoga 2014.

29 Dopisom dostavljenim tužitelju 10. studenoga 2014. Vijeće je navelo da on mora ostati podvrgnut mjerama ograničavanja zbog razloga navedenih u točki 24 *supra*. Dodalo je da tužiteljev navod, sadržan u dopisu od 17. rujna 2014., prema kojem postotak sudjelovanja zaklade u njegovu kapitalu nakon ožujka 2011. prelazi s 80 % na 63,52 % nije potkrijepljen te je osim toga suprotan financijskim izvješćima zaklade za 2012. godinu, sukladno kojima je njezino sudjelovanje u tužiteljevu kapitalu u ožujku 2012. i dalje 84 %.

30 Dopisom od 15. siječnja 2015. tužitelj je osporio zadržavanje mjere zamrzavanja sredstava koja je poduzeta protiv njega. Podsjetio je na svoje zahtjeve da mu se omogući pristup spisu i svim dokumentima koji opravdavaju navedenu mjeru.

31 Odlukom Vijeća (ZVSP) 2015/1008 od 25. lipnja 2015. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2015., L 161, str. 19.) i Provedbenom uredbom Vijeća (EU) 2015/1001 od 25. lipnja 2015. o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL 2015., L 161, str. 1.) Vijeće je nakon preispitivanja zadržalo uvrštenje tužiteljeva imena na sporni popis, zbog razloga navedenih u točki 24. *supra*, s učinkom od 27. lipnja 2015.

32 Dopisom i elektroničkom porukom od 26. lipnja 2015. Vijeće je obavijestilo tužiteljeve odvjetnike da on mora ostati podvrgnut mjerama ograničavanja zbog razloga navedenih u točki 24 *supra*.

33 Dopisom od 31. srpnja 2015. tužitelj je putem svojih odvjetnika osporio zadržavanje na snazi mjere zamrzavanja financijskih sredstava poduzete protiv njega i ponovio svoje zahtjeve da mu se omogući puni pristup spisu i svim dokumentima koji opravdavaju poduzetu mjeru.

Postupak i zahtjevi stranaka

34 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 25. svibnja 2014. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak, kojim želi poništiti Odluku Vijeća, kako proizlazi iz Obavijesti objavljene 15. ožujka 2014., da zadrži uvrštenje njegova imena na spornom popisu (u daljnjem tekstu: sporna odluka) i iz Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na njega.

35 Dana 2. rujna 2014. Vijeće je podnijelo odgovor na tužbu.

36 Tužitelj je 22. listopada 2014. podnio repliku.

37 Vijeće je 4. prosinca 2014. podnijelo odgovor na repliku.

38 Tužitelj je 16. siječnja 2015. tajništvu Općeg suda podnio prvi podnesak kojim mijenja svoje zahtjeve kako bi se oni odnosili i na Odluku 2014/776 te Provedbenu uredbu br. 1202/2014 u dijelu u kojem je tim aktima zadržano uvrštenje njegova imena na spornom popisu.

39 Vijeće je 9. veljače 2015. podnijelo očitovanja na prvu preinaku zahtjeva ove tužbe.

40 Tužitelj je 20. rujna 2015. tajništvu Općeg suda podnio drugi podnesak kojim mijenja svoje zahtjeve kako bi se oni odnosili i na Odluku 2015/1008 te Provedbenu uredbu br. 2015/1001 u dijelu u kojem je tim aktima zadržano uvrštenje njegova imena na spornom popisu.

41 Vijeće je 4. studenoga 2015. podnijelo očitovanja na drugu preinaku zahtjeva ove tužbe.

42 Na prijedlog suca izvjestitelja, Opći sud odlučio je otvoriti usmeni dio postupka i, u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 89. stavkom 3. točkama (a), (b) i (d) svojeg Poslovnika, pozvao je stranke da odgovore na određena pitanja, pruže određene informacije ili podatke te da podnesu određene dokumente. Stranke su udovoljile tim zahtjevima u za to određenom roku.

43 Na raspravi održanoj 8. travnja 2016. saslušana su izlaganja stranaka kao i njihovi odgovori na postavljena pitanja Općeg suda.

44 U tužbi i podnescima za preinaku zahtjeva tužitelj u bitnome zahtijeva od Općeg suda da:

— poništi spornu odluku i Prilog IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na njega;

— poništi Odluku 2014/776 i Provedbenu uredbu br. 1202/2014 u dijelu u kojem je tim aktima zadržano uvrštenje njegova imena na spornom popisu;

— poništi Odluku 2015/1008 i Provedbenu uredbu 2015/1001 (u daljnjem tekstu, zajedno s Odlukom 2014/776 i Provedbenom uredbom br. 1202/2014: sporni akti) u dijelu u kojem je tim aktima zadržano uvrštenje njegova imena na spornom popisu;

— naloži Vijeću snošenje troškova.

45 Vijeće u bitnome zahtijeva od Općeg suda da:

— odbije prvi dio tužbenog zahtjeva u odnosu na poništenje Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja i odbaci treći dio tužbenog zahtjeva kao nedopušten;

— odbije tužbu u preostalom dijelu kao neosnovanu;

— naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

1. *Dopuštenost*

Dopuštenost prvog dijela tužbenog zahtjeva, koji se odnosi na poništenje Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja

46 Vijeće zahtijeva da se prvi dio zahtjeva, koji se odnosi na poništenje Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja, odbaci kao nedopušten. Uredba br. 267/2012 donesena je 23. ožujka 2012. Objavljena je i stupila na snagu 24. ožujka 2012. Predmetni dio tužbenog zahtjeva koji se nalazi u tužbi dostavljenoj tajništvu Općeg suda 25. svibnja 2014. (točka 34. *supra*) stoga je podnesen izvan roka predviđenog u članku 263. UFEU-a.

47 Tužitelj traži da se ovaj argument o postojanju zapreke vođenju postupka odbije. Smatra da je dopušteno zahtijevati kako poništenje sporne odluke tako i Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem je zadržano uvrštenje njegova imena na popis, sukladno spornoj odluci i unatoč objavi presude od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661).

48 U tom pogledu, najprije valja utvrditi da su zahtjevi ove tužbe kojima se želi poništiti Prilog IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja u bitnome istovjetni onima kojima se želi izravno poništiti sporna odluka, odnosno Odluka Vijeća, kako proizlazi iz Obavijesti objavljene 15. ožujka

2014., da se zadrži uvrštenje tužiteljeva imena na spornom popisu. Naime, i jedna i druga odnose se u bitnome na isti akt, odnosno na onaj kojim je Vijeće, kako je naznačeno u Obavijesti objavljenoj 15. ožujka 2014., nakon preispitivanja odlučilo zadržati tužiteljevo ime na spornom popisu.

49 Zatim valja primijetiti da, sukladno članku 275. stavku 2. i članku 263. stavcima 4. i 6. UFEU-a, tužitelj ima procesnu legitimaciju za poništenje odluke o zadržavanju upisa njegova imena na spornom popisu nakon preispitivanja, iz kojeg proizlazi zadržavanje mjera ograničavanja poduzetih protiv njega (vidjeti u tom smislu presudu od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće, T-15/11, EU:T:2012:661, t. 34. i 38.).

50 Konačno, valja podsjetiti da prema sudskoj praksi rok za podnošenje tužbe za poništenje protiv akata kojima su predviđene individualne mjere ograničavanja na temelju članka 263. stavka 4. UFEU-a teče za svaku od dotičnih osoba i subjekata počevši od datuma dostave tih akata koja im se mora izvršiti (vidjeti u tom smislu presudu od 23. travnja 2013., Gbagbo i dr./Vijeće, C-478/11 P do C-482/11 P, EU:C:2013:258, t. 59.).

51 Kada je Vijeću poznata adresa osobe ili subjekta na koji se odnosi akt koji predviđa mjere ograničavanja, ono mora izvršiti osobnu dostavu predmetnog akta na navedenu adresu (vidjeti u tom smislu presudu od 16. studenoga 2011., Bank Melli Iran/Vijeće, C-548/09 P, EU:C:2011:735, t. 47. do 52.). Iz sudske prakse proizlazi da, s obzirom na to da rok za tužbu počinje od dana dostave akta kojim su predviđene mjere ograničavanja, taj rok ne može početi teći u odnosu na osobu ili subjekt na koji se taj akt odnosi i čija je adresa Vijeću poznata dok mu predmetni akt ne bude valjano dostavljen na navedenu adresu (vidjeti u tom smislu presude od 6. rujna 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, EU:T:2013:397, t. 57. i 59. i od 5. studenoga 2014., Mayaleh/Vijeće, T-307/12 i T-408/13, EU:T:2014:926, t. 66.).

52 U ovom slučaju iz elemenata spisa, a osobito iz Priloga IX. Uredbi br. 267/2012, proizlazi da Vijeće poznaje točnu tužiteljevu adresu. Stoga mu je bilo dužno osobno dostaviti spornu odluku. Međutim, Vijeće je stalo na objavi Obavijesti u Službenom listu, tako da, s obzirom na to da rok za tužbu počinje teći od dana dostave akta, on nije mogao početi teći.

53 S obzirom na sve prethodne elemente, valja utvrditi, s jedne strane, da zahtjev ove tužbe za poništenje Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja nema autonoman doseg u odnosu na onaj za poništenje sporne odluke, s kojim se pomiješao, i, s druge strane, da argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji se temelji na nepravodobnosti ove tužbe u dijelu u kojem se odnosi na poništenje sporne odluke nije utemeljen te stoga treba biti odbijen.

Dopuštenost trećeg dijela tužbenog zahtjeva

54 Vijeće traži da se treći dio zahtjeva, kojim se zahtijeva poništenje Odluke 2015/1008 i Provedbene uredbe 2015/1001 u dijelu u kojem je tim aktima zadržano uvrštenje tužiteljeva imena na sporni popis, odbaci kao nedopušten. Iz dopisa od 31. srpnja 2015. (točka 33. *supra*) proizlazi da su tužitelju predmetni akti dostavljeni putem njegovih odvjetnika. Osim toga, određeni izrazi iz dopisa od 6. prosinca 2010. (točka 11. *supra*) omogućavaju pretpostavku, u smislu sudske prakse proizišle iz presude od 5. studenoga 2014., Mayaleh/Vijeće (T-307/12 i T-408/13, EU:T:2014:926, t. 74.), da postoji dogovor s tužiteljem da mu se dostava izvršava putem njegovih odvjetnika. Dostavom Odluke 2015/1008 i Provedbene uredbe 2015/1001 tužiteljevim odvjetnicima 26. lipnja 2015. (točka 32. *supra*) počinje teći rok za tužbu protiv navedenih akata, koji je istekao 5. rujna 2015. Treći dio tužbenog zahtjeva, koji se nalazi u drugom podnesku za preinaku zahtjeva, podnesen tajništvu Općeg suda 20. rujna 2015. (točka 40. *supra*), stoga je podnesen nepravodobno.

55 Tužitelj traži da se ovaj argument o postojanju zapreke vođenju postupka odbije kao neosnovan.

56 U tom pogledu valja podsjetiti da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, podnošenje zahtjeva za preinaku zahtjeva podvrgnuto zahtjevu poštovanja roka za pokretanje postupka predviđenog člankom 263. stavkom 6. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presude od 6. rujna 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, EU:T:2013:397, t. 55. i od 16. rujna 2013., Bank Kargoshaei i dr./Vijeće, T-8/11, neobjavljenu, EU:T:2013:470, t. 40.)

57 Kako bi taj rok počeo teći u odnosu na tužitelja, Vijeće mu je, s obzirom na to da je znalo tužiteljevu adresu, trebalo osobno dostaviti Odluku 2015/1008 i Provedbenu uredbu 2015/1001 (vidjeti točku 51. *supra*).

58 U ovom slučaju Vijeće je Odluku 2015/1008 i Provedbenu uredbu 2015/1001 tužitelju dostavilo putem njegovih odvjetnika, dopisom i elektroničkom porukom od 26. lipnja 2015. (točka 32. *supra*).

59 Kao odgovor na pisano pitanje Općeg suda (točka 42. *supra*), Vijeće je podnijelo poštanski račun koji potvrđuje da je dopis od 26. lipnja 2015. stigao tužiteljevim odvjetnicima 1. srpnja 2015.

60 Međutim, valja podsjetiti da se članak 263. stavak 6. UFEU-a odnosi na „obavješćivanja tužitelja [o mjeri]”, a ne na obavješćivanje njegova zastupnika o mjeri. Slijedi da, kada se o mjeri mora obavijestiti kako bi rok mogao početi teći, ona načelno mora biti upućena adresatu te mjere, a ne odvjetnicima koji ga zastupaju. Naime, prema sudskoj praksi, obavješćivanje zastupnika tužitelja znači obavješćivanje adresata samo kada je takav oblik obavješćivanja izričito predviđen propisima ili sporazumom stranaka (vidjeti u tom smislu rješenje od 8. srpnja 2009., Thoss/Revizorski sud, T-545/08, neobjavljeno, EU:T:2009:260, t. 41. i 42.; presude od 11. srpnja 2013., BVGD/Komisija, T-104/07 i T-339/08, neobjavljenu, EU:T:2013:366, t. 146. i od 5. studenoga 2014., Mayaleh/Vijeće, T-307/12 i T-408/13, EU:T:2014:926, t. 74.).

61 U ovom slučaju primjenjivi propisi, odnosno članak 24. stavak 3. Odluke 2010/413 i članak 46. stavak 3. Uredbe br. 267/2012, uopće ne upućuju izričito na mogućnost obavješćivanja o mjerama ograničavanja koje su donesene protiv neke osobe ili subjekta njegova zastupnika, već izričito propisuje da se, ako je adresa dotične osobe ili subjekta poznata, odluka da se na nju primijene mjere ograničavanja mora priopćiti neposredno. Odluka 2015/1008 i Provedbena uredba 2015/1001 trebale su stoga biti izravno priopćene tužitelju, čija je adresa Vijeću bila poznata (točka 52. *supra*).

62 Nadalje, kao odgovor na pisano pitanje Općeg suda (točka 42. *supra*) i tijekom rasprave tužitelj je osporio činjenicu da je došlo do dogovora između njega i Vijeća da mu se sve odluke o izricanju mjera ograničavanja dostave na adresu njegovih odvjetnika i stoga putem tih odvjetnika. Doista, elementi spisa ne omogućuju utvrđenje da je do takvog dogovora između tužitelja i Vijeća došlo. Doduše, iz spisa proizlazi da su, nakon dopisa Vijeća od 28. listopada 2010. (točka 10. *supra*) upućenog izravno tužitelju, odgovorili njegovi odvjetnici dopisima od 6. i 20. prosinca 2010. (točka 11. *supra*) – navodeći na dnu stranice svoju poslovnu adresu te pozivajući Vijeće da im omogući pristup spisu i da im dostavi elemente koji podupiru njegovu odluku da primijeni mjere ograničavanja na njihova klijenta – te da je Vijeće, pozivajući se na te dopise, dalje uputilo dopis od 22. veljače 2011. (točka 13. *supra*) izravno tužiteljevim odvjetnicima. Iako ta razmjena dopisa potvrđuje da se tužitelj obratio Vijeću putem svojih odvjetnika i da su oni zatražili pristup spisu ili dostavu određenih dokumenata, iz toga ipak ne proizlazi da je tužitelj ovlastio Vijeće, odstupajući od onoga što je predviđeno relevantnim propisom (vidjeti točku 61. *supra*), da s njim komunicira također posredno, putem njegovih odvjetnika. Iz dopisa od 18. srpnja 2011. (točka 14. *supra*) i od 5. prosinca 2011. (točka 16. *supra*) proizlazi da su u određenim prilikama tužitelj i Vijeće nastavili komunicirati izravno. Osim toga, iz dopisa od 15. siječnja i 31. srpnja 2015. (točka 30. i 33. *supra*) proizlazi da je tužitelj želio da se relevantni dokumenti koji se nalaze u spisu Vijeća dostave njemu izravno. Stoga valja utvrditi da tužitelj nije sklopio nikakav dogovor s Vijećem kako bi mu se predmetni akti dostavili na adresu njegovih odvjetnika i stoga putem njih.

63 Slijedi da u okolnostima ovog slučaja stvarno obavještavanje tužiteljevih odvjetnika o predmetnim aktima nije bilo jednakovrijedno obavještavanju te stoga dostavi tih akata samom tužitelju.

64 S obzirom na elemente koji prethode, valja utvrditi da je ova tužba u cijelosti dopuštena.

2. *Meritum*

65 U potporu ovoj tužbi tužitelj je iznio dva razloga koji se temelje, prvo, na povredi obveze obrazlaganja, načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu i, drugo, na očitoj pogrešci u ocjeni.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu

66 Tužitelj prigovara Vijeću da je, time što je donijelo spornu odluku (točka 34. *supra*) i sporne akte (točka 44. treća natuknica *supra*) (u daljnjem tekstu zajedno: pobijani akti), povrijedilo obvezu obrazlaganja, načelo poštovanja prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, kako su ih protumačili sud Europske unije i Europski sud za ljudska prava, jer mu nije priopćilo ni precizne razloge ni dokazne elemente i podneske koji bi opravdali uvrštenje njegova imena na sporni popis nakon preispitivanja. Tužitelj navodi da je nedostatak obrazlaganja, sukladno sudskoj praksi, bitna povreda postupka koja se ne može popraviti samo time da se zainteresirana strana upozna s razlozima odluke koja je donesena u odnosu na nju tijekom postupka pred sudom Unije. Jedini razlozi koji su mu priopćeni prije pokretanja ovog postupka jesu oni navedeni u točki 5. *supra*. Kao što je to utvrđeno u presudi od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661), to je obrazloženje nedostatno jer je presažeto i općenito. K tome, nije mu pružen nijedan dokazni element u vezi s navodnom povezanošću s „Daftarom" i s njegovim eventualnim doprinosom financiranju „strateških interesa režima", koji, uostalom, nisu bili utvrđeni. U svakom slučaju, priopćeno je obrazloženje pogrešno jer, s jedne strane, nema nikakva dokaza da ga zaklada i dalje kontrolira ili da ga kontrolira „Daftar" ili da je s njime povezan te, s druge strane, on financira gotovo isključivo pojedince i poduzetnike s privatnim kapitalom, a vrlo malo vladu ili javne subjekte. Dodatni razlozi koji se nalaze u dopisu od 5. prosinca 2011. (točka 16. *supra*) ne pružaju dovoljno obrazloženje za sporne akte. Vijeće je samo navelo da je većinski dioničar zaklada a da nije preciziralo koji bi bili „strateški interesi režima" koje bi financirao ni koje bi točno odredbe Odluke 2010/413 i Uredbe br. 267/2012 opravdale zadržavanje njegova imena na spornom popisu. Unatoč njegovim upitima u tom smislu, Vijeće mu nije pružilo nikakav detaljni podatak o razlozima zadržavanja uvrštenja njegova imena na spornom popisu. Jedini elementi koje je priopćilo ili na koje se pozvalo nisu pružili dokaz onoga što je navelo u pobijanim aktima. Nedostatak posebnog i konkretnog elementa u obrazloženju pobijanih akata tužitelju ne omogućava da shvati njihov doseg i tako utječe na ostvarenje njegovih prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu.

67 Vijeće odbija tužiteljeve argumente i zahtijeva da se prvi tužbeni razlog odbije.

Povreda obveze obrazlaganja

68 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja akta koji negativno utječe na neku osobu, a koja proizlazi iz načela poštovanja prava obrane, ima za cilj, s jedne strane, toj osobi na koju se odnosi dati dostatnu uputu o tome je li mjera osnovana ili sadržava li eventualno neku pogrešku koja omogućuje osporavanje njezine valjanosti pred sudom Unije i, s druge strane, tom sudu omogućiti da izvrši nadzor zakonitosti te mjere (vidjeti presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 49. i navedenu sudsku praksu).

69 Obrazloženje koje se zahtijeva člankom 296. UFEU-a mora na jasan i nedvosmislen način odražavati zaključke institucije koja je donijela akt, kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo upoznavanje s razlozima poduzimanja mjera kao i nadležnom sudu provođenje nadzora (vidjeti presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 50. i navedenu sudsku praksu).

70 Kada se radi o aktu Vijeća koji nameće mjere ograničavanja, obrazloženje mora utvrditi posebne i konkretne razloge zbog kojih Vijeće u izvršavanju svoje diskrecijske ovlasti za ocjenu smatra da osoba na koju se akt odnosi mora biti predmet tih mjera (presuda od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 52.).

71 Članak 24. stavak 3. Odluke 2010/413 i članak 46. stavak 3. Uredbe br. 267/2012 također nameću Vijeću obvezu davanja izravnih i posebnih razloga za mjere ograničavanja poduzete u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (b) te iste odluke i člankom 23. stavkom 2. točkom (a) i stavkom 3. te iste uredbe te obavještavanja o tome osoba i subjekata na koje se odnose (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 16. studenoga 2011., Bank Melli Iran/Vijeće, C-548/09 P, EU:C:2011:735, t. 48.). Prema sudskoj praksi, Vijeće svoju obvezu obrazlaganja načelno mora ispuniti izravnim priopćavanjem, pri čemu nije dovoljna samo objava u Službenom listu (vidjeti u tom smislu presudu od 13. rujna 2013., Makhlouf/Vijeće, T-383/11, EU:T:2013:431, t. 47. i 48.; vidjeti također i analogijom presudu od 16. studenoga 2011., Bank Melli Iran/Vijeće, C-548/09 P, EU:C:2011:735, t. 52.).

72 Obveza obrazlaganja koja se zahtijeva člankom 296. UFEU-a kao i člankom 24. stavkom 3. Odluke 2010/413 i člankom 46. stavkom 3. Uredbe br. 267/2012 mora odgovarati odredbama na temelju kojih su donesene mjere ograničavanja. Zahtjev za obrazlaganje mora se ocjenjivati s obzirom na okolnosti konkretnog slučaja, ponajprije na sadržaj akta, prirodu istaknutih razloga te interes koji osobe kojima je akt upućen ili druge osobe na koje se on izravno i osobno odnosi mogu imati da dobiju objašnjenja. Nije potrebno da se u obrazloženje unesu svi relevantni činjenični i pravni elementi jer se dostatnost obrazloženja mora ocijeniti ne samo u odnosu na njegov sadržaj nego i u odnosu na njegov kontekst i sva pravna pravila koja uređuju predmetno područje (vidjeti presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 53. i navedenu sudsku praksu).

73 Konkretno, akt koji pogađa neku osobu dovoljno je obrazložen ako je donesen u kontekstu poznatom toj osobi koji joj omogućuje da razumije doseg mjere koja se na nju odnosi (vidjeti presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, t. 122. *supra*, EU:C:2012:718, t. 54. i navedenu sudsku praksu).

– Sporna odluka

74 Iz elemenata spisa navedenih u točkama 15. i 16. *supra* proizlazi da se sporna odluka temelji kako na prvotnom obrazloženju iznesenom u točki 5. *supra* tako i na dodatnom obrazloženju koje je tužitelju dostavljeno dopisom od 5. prosinca 2011., iznesenom u točki 16. *supra*.

75 Cjelokupnim obrazloženjem navedenim u točkama 5. do 16. *supra* očito se na tužitelja želi primijeniti, s jedne strane, kriterij „kontrole” od strane osobe ili subjekta koji je određen kao osoba ili subjekt koji sudjeluje u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima je neposredno povezan ili ih podupire, a koji je iznesen u članku 20. stavku 1. točki (b) Odluke 2010/413 i u članku 23. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 267/2012, te, s druge strane, kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja”, koji je iznesen u tim istim odredbama (vidjeti u tom smislu presudu od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće, T-15/11, EU:T:2012:661, t. 70.).

76 U dijelu u kojem sporna odluka na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole”, ona se temelji na prvotnom obrazloženju i na dodatnom obrazloženju kojim se očito želi, kao što je to utvrđeno u točki 70. presude od 4. lipnja 2014., Sina Bank/Vijeće (T-67/12, neobjavljena, EU:T:2014:348), dopuniti prvotno obrazloženje koje se temelji na primjeni kriterija „kontrole” na tužitelja.

77 U mjeri u kojoj se ocijeni da je prvotno obrazloženje navedeno u točki 5. *supra* nedostatno u točki 82. presude od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661), koja je pravomoćna (točka 20. *supra*), ostaje ispitati je li dodatno obrazloženje iz točke 16. *supra* u ovom slučaju takvo da ga je dopunilo na način da su zahtjevi obrazlaganja konačno bili poštovani u slučaju donošenja sporne odluke. U presudi od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661, t. 72. do 79.) Opći sud nije imao priliku izjasniti se o tom zadnjem pitanju jer je tek utvrdio da je – s obzirom na to da se, u dijelu u kojem se u aktima koji su se tada pred njim osporavali, temeljilo na tom dodatnom obrazloženju, koje je tužitelju bilo priopćeno nakon donošenja navedenih mjera – Vijeće povrijedilo načelo poštovanje prava obrane te osobito tužiteljevo pravo da ga se prethodno sasluša.

78 U ovom slučaju dodatno obrazloženje omogućava utvrđenje osoba koje, prema Vijeću, provode „kontrolu” nad tužiteljem, u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012, koje više nisu utvrđene, kao u prvotnom obrazloženju, kao „ured vrhovnog vođe”, već kao „zaklada” i „vrhovni vođa” osobno.

79 Osim toga, dodatno obrazloženje omogućava shvatiti načine na koje, prema Vijeću, vođa i zaklada izravno ili neizravno provode „kontrolu” nad tužiteljem, u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 268/2012. Naime, iz navedenog obrazloženja proizlazi da se smatralo da zaklada izravno kontrolira tužitelja, zbog toga što je ostala njegov „glavni dioničar”. Uostalom, iz tog obrazloženja proizlazi da se smatralo da vrhovni vođa neizravno kontrolira tužitelja putem zaklade jer je „zaklada [bila] javno tijelo koje je izvještavalo vođu”.

80 U kontekstu ovog slučaja, izraz „izvještavati” koji upotrebljava Vijeće na dovoljno razumljiv način upućuje na provođenje „kontrole” vrhovnog vođe nad zakladom u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012.

81 Dodatno obrazloženje koje je tužitelju dostavljeno dopisom od 5. prosinca 2011. bilo je stoga dovoljno, u kontekstu ovog slučaja, da mu omogući razumijevanje da se spornom odlukom na njega primjenjuje kriterij „kontrole” te se, preciznije, temeljilo na okolnosti da je pod kontrolom zaklade i putem nje pod kontrolom vođe. Također, Opći sud može na temelju tog dodatnog obrazloženja nadzirati osnovanost sporne odluke jer na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole”.

82 Stoga, s obzirom na kontekst ovog slučaja, valja utvrditi da je sporna odluka u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole” dovoljno obrazložena zahvaljujući dodatnom obrazloženju koje je dalo Vijeće.

83 Naprotiv, sporna odluka nije dovoljno obrazložena u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja”. Naime, prvotno obrazloženje, navedeno u točki 5. *supra*, kako je izmijenjeno dodatnim obrazloženjem navedenim u točki 16. *supra*, u bitnome samo utvrđuje da je tužitelj doprinosio „financiranju strateških interesa režima” jer njegov „glavni dioničar ostaje zaklada, koja je javno tijelo koje izvještava vođu”.

84 Čak i da se prizna da se može smatrati da širenje nuklearnog oružja potpada pod „strateške interese režima”, obrazloženje sporne odluke ne omogućava poznavanje posebnih i konkretnih razloga zbog kojih je Vijeće smatralo da tužitelj doprinosi financiranju širenja nuklearnog oružja.

85 Naime, i pod pretpostavkom da se zbog razloga koji navode povezanost kapitala između zaklade i tužitelja, kako navodi Vijeće u svojim pismenima, može zaključiti da tužitelj uplaćuje znatne dividende i pruža financijske usluge zakladi, ostaje činjenica da navedeni razlozi ne daju nikakvo objašnjenje za korištenje zaklade ili vođe navedenih iznosa ili financijskih usluga kako bi se doprinijelo širenju nuklearnog oružja. S jedne strane, iz obrazloženja sporne odluke ne proizlazi da je zaklada izravno ili neizravno uključena u širenje nuklearnog oružja, a u ovom slučaju ta se implikacija ne može presumirati. S druge strane, to isto obrazloženje ne sadržava nikakav element u smislu da isplaćene

dividende ili financijske usluge koje je tužitelj pružio zakladi jesu ili mogu biti korištene za izravan ili neizravan doprinos širenju nuklearnog oružja. Takvo korištenje u ovom slučaju ne može se presumirati.

86 Posljedično, valja utvrditi da sporna odluka u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja" nije dovoljno obrazložena.

87 Stoga valja prihvatiti prigovor koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, u mjeri u kojoj se odnosi na poništenje sporne odluke, u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja" (točka 86. *supra*) i odbaciti taj prigovor, u mjeri u kojoj se odnosi na poništenje te iste odluke, u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole" (točka 82. *supra*).

– Sporni akti

88 Iz elemenata spisa navedenih u točkama 24., 27., 28., 31. i 32. *supra* proizlazi da se sporni akti temelje na novom obrazloženju iznesenom u točki 24. *supra*.

89 Tim novim obrazloženjem Vijeće je podsjetilo, precizirajući ih, na veze koje postoje između tužitelja, zaklade i vođe, odnosno „[tužitelja je] kontrolirala zaklada […], značajni iranski paradržavni subjekt koji izravno kontrolira vrhovni vođa i koji drži 84 % udjela u [tužitelju]". Uostalom, navelo je da je „[tužitelj] pruža[o] financijske usluge zakladi […] i skupini jedinica koje su ovisne o njoj te njezinim društvima kćerima", iz čega je zaključilo da je „[tužitelj] pruža[o] financijsku potporu iranskoj vladi putem zaklade".

90 Tim razlozima očito se želi na tužitelja primijeniti, s jedne strane, kriterij „kontrole" od strane osoba ili subjekta koji je određen kao osoba ili subjekt koji sudjeluje u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima je neposredno povezan ili ih podupire, koji je iznesen u članku 20. stavku 1. točki (b) Odluke 2010/413 i u članku 23. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 267/2012, te, s druge strane, kriterij „potpore iranskoj vladi", koji je iznesen u članku 20. stavku 1. točki (c) Odluke 2010/413 i članku 23. stavku 2. točki (d) Uredbe br. 267/2012. U tom pogledu, sporni akti stoga se temelje na novom kriteriju u odnosu na spornu odluku (vidjeti točku 75. *supra*).

91 Prvi dio obrazloženja iznesenog u točki 89. *supra* bio je dovoljan u kontekstu ovog slučaja kako bi omogućio tužitelju da razumije da sporni akti na njega primjenjuju kriterij „kontrole" i, preciznije, da se temelje na okolnosti da ga putem zaklade kontrolira vrhovni vođa. Osim toga, Opći sud može na temelju tog obrazloženja nadzirati osnovanost spornih akata u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuju kriterij „kontrole".

92 Kada je riječ o drugom dijelu obrazloženja iznesenog u točki 89. *supra*, ono je bilo dovoljno u kontekstu ovog slučaja da omogući tužitelju da razumije da sporni akti na njega također primjenjuju kriterij „potpore iranskoj vladi" i, preciznije, da se temelje na okolnosti da pruža financijske usluge zakladi i skupini jedinica koje su ovisne o njoj te njezinim društvima kćerima, što – s obzirom na paradržavnu narav zaklade i izravnu kontrolu koju nad njom provodi vrhovni vođa – dovodi do toga da neizravno pruža financijsku potporu iranskoj vladi. Osim toga, Opći sud može na temelju tog obrazloženja nadzirati osnovanost spornih akata u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuju kriterij „potpore iranskoj vladi".

93 Posljedično, s obzirom na kontekst ovog predmeta, valja utvrditi da su sporni akti bili dovoljno obrazloženi i stoga odbiti prigovor koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja u dijelu u kojem se odnosi na poništenje navedenih akata.

94 S obzirom na prethodne elemente, valja prihvatiti prigovor koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, u mjeri u kojoj se odnosi na poništenje sporne odluke, u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja” (točka 86. *supra*) i odbiti ga u preostalom dijelu (točke 87. i 93. *supra*).

Povreda načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu

95 Temeljno pravo poštovanja prava obrane tijekom postupka koji prethodi donošenju mjera ograničavanja izričito je utvrđeno u članku 41. stavku 2. točki (a) Povelje Europske unije o temeljnim pravima, kojoj članak 6. stavak 1. UEU-u daje istu pravnu snagu kao što je ona dodijeljena Ugovorima (vidjeti presudu od 13. rujna 2013., Makhlouf/Vijeće, T-383/11, EU:T:2013:431, t. 31. i navedenu sudsku praksu).

96 Načelo poštovanja prava obrane zahtijeva, s jedne strane, da se dokazi protiv osobe ili subjekta na kojeg se odnose, a na kojima se temelji akt koji ih pogađa, priopće takvoj osobi ili subjektu i da mu, s druge strane, mora biti omogućeno da djelotvorno iznese svoje stajalište o tim dokazima (vidjeti po analogiji presudu od 12. prosinca 2006., Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Vijeće, T-228/02, EU:T:2006:384, t. 93.).

97 U okviru donošenja odluke koja zadržava ime osobe ili subjekta na popisu osoba ili subjekata koji su obuhvaćeni mjerama ograničavanja Vijeće mora poštovati pravo te osobe ili tog subjekta na prethodno saslušanje, kada su u vezi s tom osobom u odluci koja zadržava uvrštenje njezina imena na popis navedeni novi dokazi odnosno dokazi koji se ne nalaze u prvotnoj odluci o uvrštenju njezina imena na taj popis (vidjeti u tom smislu presude od 21. prosinca 2011., Francuska/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, t. 62. i od 13. rujna 2013., Makhlouf/Vijeće, T-383/11, EU:T:2013:431, t. 42. i 43.).

– Sporna odluka

98 Vijeće je 5. prosinca 2011. tužitelju osobno dostavilo dodatno obrazloženje sporne odluke, navedeno u točki 16. *supra*.

99 U pogledu primjene kriterija „kontrole” iz članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012 na tužitelja, iz točke 82. *supra* proizlazi da je obrazloženje sporne odluke dovoljno.

100 Nadalje, Vijeće je istaknulo da je tužitelju priopćilo sve dokumente na kojima se temeljilo to obrazloženje (točka 13. *supra*).

101 Suprotno onomu što je slučaj kada je riječ o aktima poništenima presudom od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće (T-15/11, EU:T:2012:661, t. 72. do 79.) (točka 77. *supra*), tužitelj je stoga u slučaju sporne odluke mogao djelotvorno osporiti osnovanost obrazloženja primjene kriterija „kontrole” na njega i elemenata koji je podupiru, i to prije donošenja te odluke, osobito u dopisima od 23. siječnja 2012. (točka 17. *supra*) i od 14. travnja 2014. (točka 22. *supra*). On je osim toga mogao djelotvorno izvršavati pravo na tužbu u vezi s osnovanosti tog istog obrazloženja, kao što to potvrđuje ova tužba.

102 Naprotiv, u dijelu u kojem sporna odluka na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja”, iz točke 86. *supra* proizlazi da je obrazloženje sporne odluke bilo nedovoljno. Stoga tužitelj nije mogao prije podnošenja ove tužbe ili u okviru nje djelotvorno ili učinkovito osporiti osnovanost primjene tog kriterija na svoju situaciju.

103 Stoga valja smatrati da sporna odluka u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja” krši tužiteljeva prava obrane kao i njegovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, ali ne krši ta ista prava u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole”.

104 Stoga valja prihvatiti prigovor koji se temelji na povredi načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu u mjeri u kojoj se odnosi na poništenje sporne odluke u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja” i odbaciti taj prigovor u preostalom dijelu, tj. u dijelu u kojem se odnosi na poništenje sporne odluke u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole”.

– Sporni akti

105 Vijeće je 1. rujna 2014. tužitelju osobno dostavilo obrazloženje spornih akata, navedeno u točki 24. *supra*.

106 Iz točke 93. *supra* proizlazi da se to obrazloženje moglo smatrati dovoljnim u odnosu na zahtjeve sudske prakse, u pogledu primjene kako kriterija „kontrole” na tužitelja, koji je iznesen u članku 20. stavku 1. točki (b) Odluke 2010/413 i članku 23. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 267/2012, tako i kriterija „potpore iranskoj vladi”, koji je iznesen u članku 20. stavku 1. točki (c) Odluke 2010/413 i članku 23. stavku 2. točki (d) Uredbe br. 267/2012.

107 Nadalje, Vijeće je istaknulo da je tužitelju priopćilo sve dokumente na kojima se temeljilo to obrazloženje (točka 25. *supra*).

108 Tužitelj je mogao osporiti to obrazloženje i elemente koji su ga podupirali čak i prije donošenja spornih akata, osobito u dopisima od 17. rujna 2014. (točka 26. *supra*) i od 15. siječnja 2015. (točka 30. *supra*).

109 On je s, druge strane, mogao učinkovito izvršavati svoje pravo na ulaganje pravnog sredstva, prigovarajući u okviru ove tužbe da „vladu n[ij]e podupir[ao] financijski više nego ikoja druga središnja banka na svijetu” i da „[je] osigurava[o] još manje vrstu potpore u vezi s pobijanim aktima, odnosno potporu aktivnostima širenja nuklearnog oružja”.

110 Stoga su tužiteljeva prava obrane kao i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu u potpunosti poštovani tijekom donošenja spornih akata.

111 Stoga valja odbiti prigovor koji se temelji na povredi načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu u dijelu u kojem se odnosi na poništenje spornih akata.

112 Iz ukupnosti prethodnih elemenata proizlazi da prvi tužbeni razlog treba prihvatiti samo u dijelu u kojem se odnosi na spornu odluku i samo u mjeri u kojoj se na tužitelja primjenjuje kriterij „potpore širenju nuklearnog oružja”. U preostalom dijelu prvi tužbeni razlog valja odbiti.

113 S obzirom na to da na primjenu kriterija „kontrole” na tužitelja u pobijanim aktima kao i kriterija „potpore iranskoj vladi” u spornim aktima ne utječu nezakonitosti utvrđene u točkama 87., 94. i 104. *supra*, one ne mogu opravdati poništenje navedenih akata. Naime, u pogledu nadzora zakonitosti odluke o donošenju mjera ograničavanja Sud je već presudio da, s obzirom na njihovu preventivnu narav, ako sud Unije smatra da je barem jedan od spomenutih razloga dovoljno precizan i konkretan, da je dokazan i da predstavlja dovoljnu osnovu za tu odluku, tada okolnost da ostali razlozi to nisu ne opravdava poništenje spomenute odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 130.).

114 Stoga valja nastaviti s ispitivanjem drugog razloga na način da se samo istraži je li, u mjeri u kojoj je Vijeće primijenilo kriterij „kontrole” u pobijanim aktima kao i onaj „potpore iranskoj vladi” u spornim aktima, u ukupnosti tih akata počinilo pogrešku u ocjeni.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na očitoj pogrešci u ocjeni

115 Tužitelj prigovara Vijeću da je počinilo očitu pogrešku u ocjeni kada je, nakon preispitivanja, u pobijanim aktima odlučilo zadržati uvrštenje njegova imena na sporni popis. Napominje da su jedini razlozi koji su mu bili priopćeni kako bi se opravdalo zadržavanje tog uvrštenja pogrešni jer nisu vezani za interese „Daftara” niti doprinose financiranju „strateških interesa režima” ili, preciznije, širenju nuklearnog oružja. Vijeće je propustilo uzeti u obzir činjenicu da je tužitelj organiziran i da funkcionira kao obična privatna banka. Članovi njegove uprave izabrani su zbog svojih sposobnosti i kvaliteta te nijednog nije imenovao „Daftar” ili je s njime povezan. Njegove usluge i zajmovi više se pružaju privatnim osobama, pojedincima i poduzetnicima, nego javnim subjektima. Iako je zaklada ostala njegov većinski dioničar, to ne opravdava zadržavanje njegova imena na spornom popisu jer i zaklada i „Daftar” funkcioniraju autonomno u odnosu na vladu ili iransku izvršnu vlast, bilo zbog institucionalnih ili organizacijskih razloga, bilo na temelju ustavnog načela diobe vlasti iz članka 57. iranskog ustava. Vijeće u ovom slučaju nije primijenilo jedini kriteriji koji prema sudskoj praksi ovlašćuje na donošenje mjere zamrzavanja financijskih sredstava u odnosu na osobu ili subjekt, odnosno kriterij potpore pružene iranskoj vladi, koja k tome ne može biti samo neizravna, već nužno treba biti izravna. Poput vlasti Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Vijeće bi trebalo izvući posljedice iz presude od 4. lipnja 2014., Sina Bank/Vijeće (T-67/12, neobjavljena, EU:T:2014:348), što bi značilo prekinuti zamrzavanje financijskih sredstava poduzeto u odnosu na tužitelja.

116 Vijeće odbija tužiteljeve argumente i zahtijeva da se drugi tužbeni razlog odbije kao neosnovan.

117 Kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda, sudski nadzor akta kojim se predviđaju mjere ograničavanja koje se odnose na osobu ili subjekt zahtijeva osobito da se sud Unije uvjeri da se predmetni akt temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru navedenih činjenica u obrazloženju koje podupire spomenuti akt, kako sudski nadzor ne bi bio ograničen na utvrđenje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego i na saznanje o tome jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih ako ga se smatra dovoljno snažnim da može podržati tu istu odluku, dokazani (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 64. i navedenu sudsku praksu).

118 U tu svrhu, na sudu Unije jest da provede to ispitivanje i da zahtijeva, ako je potrebno, da nadležno tijelo Unije podnese informacije ili dokaze – bili oni povjerljivi ili ne – relevantne za takvo ispitivanje (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 65. i navedenu sudsku praksu).

119 Naime, na nadležnom je tijelu Unije da u slučaju osporavanja utvrdi osnovanost razloga skupljenih protiv osobe ili subjekta kojih se to tiče, a ne na njima samima da pruže negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 66. i navedenu sudsku praksu).

120 Najprije, iz sudske prakse navedene u točkama 117. do 119. *supra* proizlazi da nadzor koji Opći sud u ovom slučaju provodi nije ograničen na nadzor očite pogreške u ocjeni. Stoga se ne treba usredotočiti na činjenicu da je, prema tužiteljevim navodima, pogreška koju je počinilo Vijeće očita.

Sporna odluka

121 Kako je to napomenuto u točkama 75. i 78. do 81. *supra*, iz prvotnog i dodatnog obrazloženja sporne odluke, izloženog u točkama 5. i 16. *supra*, proizlazi da se ona temelji osobito na primjeni na tužitelja kriterija „kontrole” iz članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012 te, preciznije, na okolnosti da zaklada kontrolira tužitelja, a putem zaklade i vrhovni vođa.

122 Tužiteljevi argumenti mogu se u bitnome shvatiti kao prigovor Vijeću da je u spornoj odluci počinilo pogrešku u ocjeni koja se sastoji u tome da ga kontrolira osoba ili subjekt koji je određen kao osoba ili subjekt koji sudjeluje u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima je neposredno povezan ili ih podupire, u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012.

123 U tom pogledu, primjena kriterija „kontrole” temelji se na postojanju nezanemarivog rizika da, kada su financijska sredstva osobe ili subjekta koji je određen kao osoba ili subjekt koji sudjeluje u aktivnostima širenja nuklearnog oružja zamrznuta, on vrši pritisak na osobe ili subjekte kojima upravlja ili koje kontrolira kako bi zaobišao učinak mjera koji se na njega odnose, potičući ih da mu ili izravno ili neizravno prenesu svoja financijska sredstva, odnosno izvrše transakcije koje ne može sam provesti zbog zamrzavanja financijskih sredstava (vidjeti u tom smislu presudu od 13. ožujka 2012., Melli Bank/Vijeće, C-380/09 P, EU:C:2012:137, t. 58.). S obzirom na taj rizik, to zamrzavanje sredstava osoba i subjekata koje kontrolira osoba ili subjekt čija su financijska sredstva zamrznuta potrebna je i prikladna mjera kako bi se osigurala učinkovitost donesenih mjera i jamčilo da se te mjere ne zaobiđu (vidjeti u tom smislu presudu od 13. ožujka 2012., Melli Bank/Vijeće, C-380/09 P, EU:C:2012:137, t. 58.).

124 Članak 20. stavak 1. točka (b) Odluke 2010/413 i članak 23. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 267/2012 tako nalažu Vijeću da zamrzne financijska sredstva svake osobe ili subjekta pod kontrolom osoba ili subjekata koji su određeni kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru, a da ne treba obrazložiti mjeru donesenu na tom temelju činjenicom da kontrolirani osoba ili subjekt sami sudjeluju u navedenom širenju (vidjeti u tom smislu presudu od 13. ožujka 2012., Melli Bank/Vijeće, C-380/09 P, EU:C:2012:137, t. 39. i 40.).

125 S obzirom na sadržaj članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012 – koji se odnosi na osobe i subjekte koji su, ovisno o jezičnim verzijama, „određeni” ili „utvrđeni” kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u širenju nuklearnih aktivnosti – i na sudsku praksu koja se tiče primjene kriterija „kontrole” navedenu u točkama 123. i 124. *supra*, Vijeće je ovlašteno donijeti mjere ograničavanja samo u odnosu na osobe i subjekte čija su imena uvrštena na popis osoba i subjekata podvrgnutih mjerama ograničavanja zbog toga što su pod kontrolom osoba ili subjekata koji su „određeni” ili „utvrđeni” kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru.

126 Kao odgovor na pisano pitanje Općeg suda (točka 42. *supra*), Vijeće je navelo da u trenutku kada je sporna odluka donesena ni ime zaklade ni ime vrhovnog vođe nije bilo uvršteno na sporni popis, uključujući ime osoba ili subjekata koji su službeno „određeni” ili „utvrđeni” kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru, u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012, i koji stoga trebaju biti podvrgnuti mjerama ograničavanja poput zamrzavanja svojih financijskih sredstava. Stoga rizik zaobilaženja sankcija zamrzavanja sredstava – koji, kao što je to navedeno u točki 123. *supra*, obično opravdava primjenu kriterija „kontrole” – u ovom slučaju ne postoji.

127 Bez uvrštenja imena vrhovnog vođe i imena zaklade na sporni popis u trenutku kada je sporna odluka donesena Vijeće nije bilo ovlašteno donijeti navedenu odluku u dijelu u kojem ona na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole”.

128 Svako drugo rješenje stavilo bi tužitelja u iznimno nepovoljan postupovni položaj sa stajališta obrane njegovih prava i njegova prava na djelotvornu sudsku zaštitu, s obzirom na to da, kako bi osporio mjere ograničavanja poduzete protiv sebe, on bi morao osporavati odgovornost vrhovnog vođe i zaklade u širenju nuklearnog oružja a da ne može očekivati da ga u tom pogledu vrhovni vođa i zaklada, protiv kojih nije donesena nikakva mjera ograničavanja, podupru.

129 Vijeće je stoga počinilo pogrešku u ocjeni u spornoj odluci kada je na tužitelja primijenilo kriterij „kontrole”.

130 Stoga valja u toj mjeri prihvatiti drugi tužbeni razlog i utvrditi da sporna odluka nije osnovana u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuje kriterij „kontrole”.

131 Sporna odluka stoga se mora poništiti kao djelomično nedovoljno obrazložena (točka 87. *supra*) i protivna načelu poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu (točka 104. *supra*), a djelomično kao neosnovana (točka 130. *supra*).

Sporni akti

132 Kako je to napomenuto u točkama 90. i 91. *supra*, iz obrazloženja spornih akata izloženih u točki 24. *supra* proizlazi da se ono temelji osobito na primjeni na tužitelja kriterija „kontrole” iz članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012 te se temelji, preciznije, na okolnosti da zaklada kontrolira tužitelja, a putem zaklade i vrhovni vođa.

133 Tužiteljevi argumenti mogu se u bitnome shvatiti kao prigovor Vijeću da je u spornoj odluci počinilo pogrešku u ocjeni koja se sastoji u tome da ga kontrolira osoba ili subjekt koji su određeni kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru, u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012.

134 Zbog razloga iznesenih u točkama 123. do 125. *supra*, Vijeće nije ovlašteno donositi mjere ograničavanja u odnosu na osobe i subjekte pod kontrolom osoba ili subjekata čija su imena uvrštena na popis osoba i subjekata podvrgnutih mjerama ograničavanja, kao onih koji su „određeni” ili „utvrđeni” kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru.

135 Kao odgovor na pisano pitanje Općeg suda (točka 42. *supra*), Vijeće je priznalo da u trenutku kada su sporni akti doneseni ni ime zaklade ni ime vrhovnog vođe nije bilo uvršteno na sporni popis, uključujući ime osoba ili subjekata koji su službeno određeni ili utvrđeni kao osobe ili subjekti koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru, u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012. Vijeće stoga nije bilo ovlašteno donijeti te akte u dijelu u kojem su na tužitelja primjenjivali kriterij „kontrole”.

136 Vijeće je stoga počinilo pogrešku u ocjeni u spornim aktima kada je na tužitelja primijenilo kriterij „kontrole”.

137 Slijedi da sporni akti nisu osnovani u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuju kriterij „kontrole”.

138 Međutim, u mjeri u kojoj su sporni akti utemeljeni na primjeni dvaju različitih kriterija, sama ta pogreška u osnovi nije dovoljna da se opravda poništenje navedenih akata, sukladno sudskoj praksi navedenoj u točki 113. *supra*, prema kojoj je poštovanje samo jednog kriterija predviđenog propisom koji propisuje mjere ograničavanja dovoljno za opravdanje primjene tih mjera.

139 Naime, kako je to napomenuto u točki 90. *supra*, iz obrazloženja spornih akata izloženih u točki 24. *supra* proizlazi da se oni također temelje na primjeni na tužitelja kriterija „potpore iranskoj vladi" iz članka 20. stavka 1. točke (c) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (d) Uredbe br. 267/2012 te se temelje, preciznije, na okolnosti da je tužitelj „pruža[o] financijske usluge zakladi […] i skupini jedinica koje su ovisne o njoj te njezinim društvima kćerima".

140 U dijelu u kojem se Vijeće u svojim pismenima poziva na uplatu „dividende i bonusa" koju je tužitelj izvršio u korist zaklade i osobito na činjenicu da iz tužiteljeva statuta i financijskog stanja za financijsko razdoblje koje završava 20. ožujka 2010., koji su podneseni u prilogu tužbi, proizlazi da zaklada kao tužiteljev dioničar ostvaruje značajne dividende i bonuse, ti argumenti ne mogu se uzeti u obzir, s obzirom na to da se ne odnose na posebno obrazloženje dano u spornim aktima kako bi opravdalo primjenu kriterija „potpore iranskoj vladi" na tužitelja, odnosno da je „pruža[o] financijske usluge zakladi i skupini jedinica koje su ovisne o njoj te njezinim društvima kćerima".

141 Naime, raspodjela dividendi ili bonusa koje društvo daje svojim dioničarima ne može se izjednačiti s pružanjem financijske usluge prvonavedenih drugonavedenima. Pod krinkom te argumentacije Vijeće, dakle, želi navesti druge elemente, različite od onih na temelju kojih su sporni akti doneseni.

142 Zakonitost pobijanih akata može se procijeniti samo na temelju činjeničnih i pravnih elemenata na temelju kojih su bili doneseni i Opći sud ne može prihvatiti poziv Vijeća da u konačnici zamijeni razloge na kojima su ti akti utemeljeni (vidjeti u tom smislu presudu od 26. listopada 2012., Oil Turbo Compressor/Vijeće, T-63/12, EU:T:2012:579, t. 29.)

143 Posljedično, argumenti Vijeća utemeljeni na raspodjeli dividenda ili bonusa zakladi ne mogu se uzeti u obzir kako bi se ocijenila osnovanost spornih akata, u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuju kriterij „potpore iranskoj vladi".

144 U svakom slučaju, Vijeće se poziva samo na to da je tužitelj podijelio dividende i bonus zakladi, dok se razlozi spornih akata odnose na financijske usluge koje je tužitelj pružio ne samo samoj zakladi već i „skupini jedinica koje su ovisne o njoj te njezinim društvima kćerima".

145 Osim toga, Vijeće se u svojim pismenima poziva na činjenicu da iz tužiteljeva statuta i njegovih financijskih izvješća za financijsko razdoblje koje završava 20. ožujka 2010. proizlazi da zaklada, kao tužiteljev dioničar, „sudjeluje u seriji transakcija koje [ga] uključuju."

146 Tužitelj pak tvrdi da „Vijeće nije podnijelo nijedan formalni dokaz da je [on] dao prednost javnom tijelu ili javnom poduzetniku" i navodi da [n]jegove brojke i [n]jegovi financijski izvještaji potvrđuju da se gotovo [svi njegovi] zajmovi, krediti i ostale usluge […] nude (i koriste ih) pojedincima i poduzetnicima privatnog kapitala, više nego vladi i javnim subjektima" i da se „[n]jegove usluge i [njegovi] zajmovi […] nude (i koriste ih) uobičajenim klijentima pojedincima i poduzetnicima, a ne vladi i nacionalnim subjektima i poduzetnicima", upućujući u tom smislu na popis svojih glavnih klijenata za razdoblje od ožujka do studenoga 2010., koji je podnesen u prilogu tužbi.

147 U tom smislu valja podsjetiti da se kriterij „potpore iranskoj vladi", koji širi područje primjene mjera ograničavanja kako bi se pojačao pritisak na Islamsku Republiku Iran, odnosi samo na aktivnosti neke osobe ili subjekta koji, čak neovisno o svakoj utvrđenoj vezi sa širenjem nuklearnog oružja, izravnoj ili neizravnoj, može svojom kvantitativnom i kvalitativnom važnošću poticati navedeno širenje, pružajući iranskoj vladi potporu u obliku materijalnih, financijskih ili logističkih sredstava ili pogodnosti koja joj omogućava obavljanje potonje aktivnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2014., National

Iranian Oil Company/Vijeće, T-578/12, neobjavljenu, EU:T:2014:678, t. 118. do 120., 140. i 141.). Kriterij „potpore iranskoj vladi" ne odnosi se stoga na svaki oblik potpore pružen iranskoj vladi, koliko god minimalan ili simboličan, već samo na oblike potpore koji svojom kvantitativnom ili kvalitativnom važnošću mogu omogućiti toj vladi da širi nuklearno oružje. Tumačen, pod nadzorom suda Unije, u vezi s ciljem koji se sastoji od vršenja pritiska na iransku vladu kako bi je se natjeralo da prestane sa širenjem nuklearnog oružja, sporni kriterij stoga objektivno definira ograničenu kategoriju osoba i subjekata na koje se mogu odnositi mjere zamrzavanja financijskih sredstava (vidjeti u tom smislu presudu National Iranian Oil Company/Vijeće, T-578/12, neobjavljenu, EU:T:2014:678, t. 119.).

148 U ovom slučaju Vijeće ne tvrdi da tužitelj pruža izravnu financijsku potporu iranskoj vladi, već da takvu potporu pruža „putem zaklade". Tako u obrazloženju spornih akata, iako je zaklada kvalificirana kao „značajni iranski paradržavni subjekt koji izravno kontrolira vrhovni vođa", ona jednostavno nije izjednačena s iranskom vladom.

149 Takva izravna primjena kriterija „potpore iranskoj vladi" opravdana je u odnosu na njegov cilj, kako je naveden u točki 147. *supra*, samo ako je utvrđeno da osoba ili subjekt koji nastupa kao posrednik pruža potporu iranskoj vladi u smislu članka 20. stavka 1. točke (c) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (d) Uredbe br. 267/2012, bilo sam, bilo kao instrument navedene vlade kako bi širila nuklearno oružje.

150 U ovom slučaju nije utvrđeno da bi zaklada pružala potporu iranskoj vladi u smislu članka 20. stavka 1. točke (c) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (d) Uredbe br. 267/2012.

151 Sama okolnost, na koju se poziva Vijeće, da je zaklada „značajni iranski paradržavni subjekt koji izravno kontrolira vrhovni vođa" nije dostatna da se utvrdi da iranskoj vladi pruža potporu koja svojom kvantitetom ili kvalitetom može dopustiti potonjoj da širi nuklearno oružje, kao što to zahtijeva sudska praksa navedena u točki 147. *supra*, ili da je instrument iranske vlade za politiku širenja nuklearnog oružja.

152 Osim toga, Vijeće nije uvrstilo ime zaklade na sporni popis među osobe i subjekte određene ili utvrđene kao one osobe ili subjekti koji pružaju potporu iranskoj vladi u smislu članka 20. stavka 1. točke (c) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (d) Uredbe br. 267/2012 ili među osobe i subjekte koji sudjeluju u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima su neposredno povezani ili ih podupiru u smislu članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 i članka 23. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 267/2012.

153 Konačno, u okviru ovog postupka Vijeće nije pružilo nikakav element koji bi potvrdio da zaklada pruža potporu iranskoj vladi ili da je sudjelovala u aktivnostima širenja nuklearnog oružja, s njima je neposredno povezana ili ih podupire.

154 Uvjeti koji opravdavaju neizravnu primjenu kriterija „potpore iranskoj vladi" na tužitelja (točka 149. *supra*) stoga u ovom slučaju nisu ispunjeni.

155 Tako treba utvrditi da je Vijeće počinilo pogrešku u ocjeni u spornim aktima kada je na tužitelja primijenilo kriterij „potpore iranskoj vladi".

156 Posljedično, i to bez potrebe da se istraži je li tužitelj pružio financijske usluge zakladi, valja prihvatiti drugi tužbeni razlog i utvrditi da sporni akti nisu utemeljeni u dijelu u kojem na tužitelja primjenjuju kriterij „potpore iranskoj vladi".

157 Sporne akte stoga treba poništiti kao neosnovane.

158 S obzirom na zaključke iz točaka 131. i 157. *supra*, valja u potpunosti prihvatiti ovu tužbu i poništiti sve pobijane akte.

Vremenski učinci poništenja pobijanih akata

159 Kako je Vijeće navelo u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda (točka 42. *supra*), suspendiraju se učinci uvrštenja tužiteljeva imena na sporni popis, sukladno članku 26. stavku 5. Odluke 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća (ZVSP) 2015/1863 od 18. listopada 2015. (SL 2015., L 274, str. 174.), primjenjivom od 16. siječnja 2016., sukladno članku 1. Odluke Vijeća (ZVSP) 2016/37 od 16. siječnja 2016. o datumu početka primjene Odluke (ZVSP) 2015/1863 (SL 2016., L 11 I, str. 1.). Ostaje činjenica da, sve dok tužiteljevo ime ostaje uvršteno na sporni popis, učinkom Odluke 2015/1008 i Provedbene uredbe 2015/1001, postoji rizik od ponovnog uspostavljanja mjera ograničavanja donesenih protiv njega, u slučaju da Islamska Republika Iran ne ispuni obveze koje je preuzela u odnosu na Saveznu Republiku Njemačku, Francusku Republiku, Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske, Narodnu Republiku Kinu, Sjedinjene Američke Države i Rusku Federaciju, s potporom visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, u okviru zajedničkog akcijskog plana kojim su definirani postupci koji se trebaju poduzeti kako bi se našlo dugoročno globalno rješenje za širenje nuklearnog oružja.

160 U pogledu Provedbene uredbe br. 2015/1001, treba podsjetiti da na temelju članka 60. stavka 2. Statuta Suda Europske unije, odstupajući od članka 280. UFEU-a, odluke Općeg suda kojima se uredba proglašava ništavom stupaju na snagu tek istekom roka iz članka 56. stavka 1. navedenog Statuta ili, ako je u tom roku podnesena žalba, od dana njezina odbijanja

161 U ovom slučaju Provedbena uredba 2015/1001 ima narav uredbe u smislu članka 60. stavka 2. Statuta Suda Europske unije, s obzirom na to da njezin članak 2. predviđa da je u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama, što odgovara učincima uredbe kako su predviđeni u članku 288. UFEU-a (vidjeti u tom smislu presudu od 21. travnja 2016., Vijeće/Bank Saderat Iran, C-200/13 P, EU:C:2016:284, t. 121.). Članak 60. stavak 2. Statuta Suda Europske unije stoga je primjenjiv na Provedbenu uredbu 2015/1001.

162 Vijeće stoga, sukladno članku 60. stavku 2. Statuta Suda Europske unije, ima rok od dva mjeseca uvećan za 10 dana dodatnog roka zbog udaljenosti, počevši od dostave ove presude, kako bi ispravilo povrede utvrđene u vezi s Provedbenom uredbom 2015/1001, uz donošenje prema potrebi novih mjera ograničavanja u odnosu na tužitelja.

163 U pogledu Odluke 2015/1008, valja podsjetiti da, na temelju članka 264. podstavka 2. UFEU-a, Opći sud može, ako to smatra potrebnim, navesti koji se učinci akta koji je proglasio ništavim moraju smatrati konačnima. U ovom bi slučaju postojanje razlike između datuma stupanja učinaka odluke o poništenju Provedbene uredbe 2015/1001 na snagu i datuma isteka učinaka Odluke 2015/1008 moglo dovesti do ozbiljne povrede pravne sigurnosti, s obzirom na to da Odluka 2015/1008 i Provedbena uredba 2015/1001 predviđaju nametanje istovjetnih mjera ograničavanja tužitelju. Stoga treba održati na snazi učinke Odluke 2015/1008 u dijelu u kojem se njome zadržava uvrštavanje tužiteljeva imena na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, do datuma stupanja na snagu učinka ove presude, u dijelu u kojem se poništava Provedbena uredba 2015/1001, u dijelu u kojem se zadržava tužiteljevo ime uvršteno na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbe br. 267/2012 (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2013., Persia International Bank/Vijeće, T-493/10, EU:T:2013:398, t. 129. (neobjavljena) i navedenu sudsku praksu).

164 S obzirom na to da ostali pobijani akti više ne proizvode aktualne učinke, na njih se ne odnosi primjena članka 264. stavka 2. UFEU-a.

Troškovi

165 Sukladno odredbama članka 134. stavka 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku snosi troškove, ako je takav zahtjev postavljen. Budući da Vijeće nije uspjelo u postupku, valja mu naložiti snošenje troškova, sukladno tužiteljevu zahtjevu.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (prvo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Poništava se Odluka Vijeća Europske unije, kako proizlazi iz Obavijesti od 15. ožujka 2014. namijenjene osobama i subjektima na koje se primjenjuju mjere ograničavanja predviđene Odlukom Vijeća 2010/413/ZVSP i Uredbom Vijeća (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana, da zadrži uvrštenje imena Sina Banka na popisu koji se nalazi u Prilogu II. Odluci Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP, kako je izmijenjena Odlukom Vijeća 2010/644/ZVSP od 25. listopada 2010., i Prilogu IX. Uredbi Vijeća (EU) br. 267/2012 od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010.**

2. **Odluka Vijeća 2014/776/ZVSP od 7. studenoga 2014. o izmjeni Odluke 2010/413, Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1202/2014 od 7. studenoga 2014. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012, Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1008 od 25. lipnja 2015. o izmjeni Odluke 2010/413 i Provedbena uredba Vijeća (EU) 2015/1001 od 25. lipnja 2015. o provedbi Uredbe br. 267/2012 poništavaju se u mjeri u kojoj je njima zadržano uvrštenje imena Sina Banka na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, ili u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012.**

3. **Učinci Odluke 2015/1008 zadržavaju se u dijelu u kojem se odnose na Sina Bank od datuma njezina stupanja na snagu do datuma isteka roka za žalbu protiv ove presude iz članka 56. stavka 1. Statuta Suda Europske unije ili, ako je u tom roku podnesena žalba protiv ove presude, do datuma odbijanja te žalbe.**

4. **Vijeću Europske unije nalaže se snošenje troškova.**

Kanninen Pelikánová Buttigieg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu, 18. listopada 2016.

Potpisi

Sadržaj

Okolnosti spora 2

1. Mjere ograničavanja donesene protiv Islamske Republike Irana 2

2. Mjere ograničavanja koje se odnose na tužitelja 2

Činjenice iz razdoblja nakon podnošenja ove tužbe 4

Postupak i zahtjevi stranaka 5

Pravo 6

1. Dopuštenost 6

Dopuštenost prvog dijela tužbenog zahtjeva, koji se odnosi na poništenje Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja 6

Dopuštenost trećeg dijela tužbenog zahtjeva 7

2. Meritum 9

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu 9

Povreda obveze obrazlaganja 9

– Sporna odluka 10

– Sporni akti 12

Povreda načela poštovanja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu 13

– Sporna odluka 13

– Sporni akti 14

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na očitoj pogrešci u ocjeni 15

Sporna odluka 16

Sporni akti 17

Vremenski učinci poništenja pobijanih akata 20

Troškovi 21